

Kaj prednostno postoriti za uspešnejši razvoj Slovenije

Slovenija že lep čas razvojno zaostaja za državami EU, s katerimi se je smiselno primerjati, začetek novega mandatnega obdobja pa je za politiko priložnost, da se resneje prouči, kje so vzroki za to in kaj storiti, da se bomo ponovno uvrstili med države, po katerih se bodo tudi drugi zgledovali. V Sintezi-KCD se z vprašanji, ki so za razvoj države pomembna, veliko ukvarjamo in med najbolj aktualna uvrščamo naslednja:

Opomba: pod a) je problem predstavljen, pod b) pa smer njegovega reševanja.

1. Upravljanje države – politični model.

- a) Ugotavljamo, da naše vlade ne delujejo učinkovito, med osrednjimi vzroki za to je največkrat njihova kadrovska in interesno neustrezna sestava ter nezmožnost parlamenta, da vlado učinkovito nadzira. Očitno se nam je parlamentarna demokracija izrodila v strankokracijo, to je ureditev, ki interese družbe nesprejemljivo podreja interesom političnih strank in z njimi povezanih omrežij.
- b) Za prihodnost Slovenije je ključno, da s spremembo volilnega sistema ter zakonov o vladi in o državnem svetu odpravimo gornje slabosti. Pri tem ne bomo uspešni, če se bomo opirali zgolj na lastno inovativnost, pač pa se zgledujemo tudi po rešitvah, ki v nekaterih državah dobro delujejo (Nemčija, Švica,...). Pomembno je tudi, da se aktualni družbeni nadzor delovanja države (inšpekcije, računsko sodišče, KPK,...) dodatno okrepi z inštitucijami civilne družbe.

2. Upravljanje državnega premoženja.

- a) To upravljanje je neučinkovito in v nemajhni meri deluje kot gojišče klientelizma ter korupcije, osrednji razlog za to pa je veljavna sistemska ureditev, po katerih ima vladajoča politika ključni vpliv na sestavo organov upravljanja v SDH in DUTB.
- b) S spremembo veljavne zakonodaje je potrebno (po nemškem zgledu) omejiti vpliv vladajoče politike pri upravljanju državnega premoženja v korist osrednjih organizacij civilne družbe in gospodarstva.

3. Razmerja med delom in kapitalom pri upravljanju podjetij.

- a) V Sloveniji je delo pri upravljanju podjetij bolj podrejeno kapitalu kot v državah, ki nam naj bi bile vzor po ekonomski učinkovitosti in socialni urejenosti (Nemčija, skandinavske države), To je eden dejavnikov, ki nam razvoj obremenjuje, v prihodnje pa ga bo še bolj.
- b) Čeprav se gornjega vprašanja ne zaznava kot akuten problem, ga je potrebno pospešeno razreševati in se pri tem prednostno zgledovati po praksi ekonomsko uspešnih držav s socialno-tržnim gospodarstvom.

4. Upravljanje razvoja države.

- a) V Sloveniji se vladajoča politika prednostno ukvarja z razreševanjem tekočih problemov, razvoju države pa se namenja premalo skrbi, razvojnih projektov, če se jih že lotimo, pa ne znamo primerno izvesti (primeri: TEŠ 6, zdravstvena reforma, naložba v 2tir,...).
- b) Prihodnje vlade naj bi razvoju posvečale bistveno več skrbi. To naj ne velja le za slabo delujoče sisteme javnega sektorja (zdravstvo, državna uprava-birokracija, sodni sistem,...) in za gospodarsko infrastrukturo (transport, energetika, okolje...), pač pa tudi za tržne gospodarske dejavnosti, ki potrebujejo državno usmerjanje (tehnološki razvoj, turizem, kmetijstvo,...), ustrežnejše pa je potrebno usmerjati tudi regionalni razvoj države.

Vlade, ki so nam državo upravljale po letu 2000, se z vprašanji, ki jih zgoraj izpostavljamo, niso ustrezno ukvarjale in zato smo v primerjavi z ostalo Evropo razvojno približno tam, kjer smo bili na začetku tega stoletja. Nova vlada, ki jo bomo v kratkem dobili, naj bi ravnala drugače in to namero izpričala s koalicijsko pogodbo, v kateri naj bo težišče njenega delovanja prav na razvoju države.